

Intervju med Andreas Måttgård i Steninge på temat jordhälsa

Det är spännande att få intervjua lantbrukare som går lite sina egna vägar, Andreas Mattgård är en av dem. Det finns inga rätt eller fel och allt passar kanske inte att tillämpa på just din gård, men något kanske? På frågan hur Andreas blev intresserad av att jobba med mark/jordhälsa, så är svaret att han inte riktigt kommer ihåg, men att det nog började när han insåg enkelheten i att jobba med naturen istället för mot den. Andreas beskriver vidare att naturen har ju en massa uttänkta kretslopp, bland annat vattnets. Det gäller helt enkelt att få användning av de naturliga processerna så att det växer bättre. Andreas tänker att man inte behöver tillföra så mycket, utan att naturen är bra som den är. Andreas håller ca 200 ha landskap öppet i Falkenberg med omnejd, med sina 80 dikor plus rekrytering, stutar som betar 3 säsonger och 100 tackor.

Andreas Måttgård ser nöjd ut med att få jobba ute bland naturvårdarna.

Andreas tillämpar regenerativ odling. För hans del innebär det djuren roterar på betet snabbt, på samma sätt som Jesper Sandström gör, som vi skrivit om i en annan artikel. Det blir mycket flyttande av djur, de har en stor grupp med ca 150-175 djur som är där de har stora sammanhängande betesmarker. Sedan ett par mindre grupper för att de ska komma åt de mindre betena. Andreas gör jämförelsen med djuren på savannen, de

är under ständig förflyttning. Djuren betar det smakliga och lämnar det grova, på så sätt byggs matjordslagret upp, vallen förnyas till del genom djurens tramp. Ibland behöver han dock hjälpa till med att riva med en s-pinneharv och sprida ut vallgräsfrö. Andreas berättar att en betesvall som djuren betar hårt, inte får det utvecklade rotsystemet, som den vall där man släpper upp en del av gräset i fröställning får. Dessutom är risken mindre att betesvallen blir hårt packad av för mycket tramp, som vid traditionell betesdrift.

Andreas är med i ett program där det under vissa förhållande (tillgång till lä och torra liggplatser) är tillåtet att ha djuren ute hela året utan vindskydd/ligghall. När jag besökte Andreas nu i december var i stort sett alla djuren på samma ställe, de stödutfodras med ensilage som läggs ut i små högar. Han skördar ca 1500 rundbalar per år till vinterfodret. Djuren flyttas var 4-7 dag för att de inte ska trampa upp för mycket. Jag frågar Andreas om det inte vore skönare att ha djuren i ett stall där det inte regnar och blåser, som det mest gör en halländsk vinter. "Nej, det är en sådan tillfredsställelse att se djuren kunna röra sig fritt lugnt och harmoniskt. Dessutom gillar jag att detta är en produktionsform som ger riktigt positiva effekter på det ekologiska systemet. Ett landskap där klövarna trampar vid ett fåtal tillfälle per år håller vatten bättre. Detta är ett sätt att låta maskar, mikroorganismer och mykorrhizan göra jobbet och på köpet ökar det kolinlagringen i marken och vattnet som lämnar markprofilen är renare."

I klövtrampet samlar sig vattnet temporärt, vilket ger en fördröjande effekt. Här ersätter det också den mekaniska bearbetningen

hoppa över plogen och låta naturen ha sin gång ovan och under mark.

Att nätverka med kollegor som jobbar på likande sätt i närområdet är viktigt för Andreas. "Medarbetarna under jord är ju lite svåra att prata med, men desto viktigare och lättare är det att bolla idéer med de anställda på gården"

På frågan om produktionsformen är ett sätt att utnyttja marken effektivt, svarade Andreas både ja och nej. Det har många fördelar ur ett ekosystemperspektiv, men vi kan bli bättre på att producera mer livsmedel per hektar och det är Andreas mål. Men det finns onekligen också en potential för mer betande djur i vårt landskap, där de kan bidra till friska jordar som ger friskare vatten!

Vi tackar Andreas för ett inspirerande samtal och önskar lycka till i fortsättningen!

/Harald Lagerstedt, åtgärdssamordnare LEVA mellersta Halland, 2020-12-22

När vi går i småregnet bland djuren reflekterar Andreas kring att man måste vara öppen i sinnet och ständigt tänka kritiskt, vad kan jag göra bättre och våga prova nya saker, annars stannar man i utvecklingen. Inte minst när man håller på med något som inte är så beprövat. Andreas återkommer till att man måste jobba med naturen, jag ber honom ge exempel. "Att korna kalvar på våren är ett enkelt exempel på det." Plogen var en revolution när den uppfanns för 1000-tals år sedan och det känns i bondesjälen att ifrågasätta den. I Andreas produktion så kan han

Facebookgrupper som Andreas har hämtat inspiration från:

[Greener Pastures Ranching](#)

[Nordiskt nätverk för regenerativt lantbruk](#)